



Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

20.05.2024

Lēmums Nr. 5-02-1/28/2024

par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

AS “BAO”, Reģ. Nr. 40003320069, juridiskā adrese: Celtnieku iela 3A, Olaine, Olaines novads, LV - 2114, elektroniskā pasta adrese: bao@bao.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums:

Atkritumu (bīstamo un atkritumu, kuri nesatur bīstamas vielas) pārstrāde gazifikācijas iekārtā (turpmāk – Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

“Gardenes bīstamo atkritumu novietne”, Auru pagasts, Dobeles novads, zemes vienības kadastra apzīmējums 4646 001 0005 (turpmāk – Darbības vieta).

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde (turpmāk - Dienests) 2024. gada 31. janvārī informācijas sistēmā “TULPE” saņēma Ierosinātājas 2024. gada 31. janvāra iesniegumu “Sākotnējo izvērtējumu iesniegumi” (turpmāk – 31.01.2024. iesniegums). Dienests izskatīja Ierosinātājas Iesniegumu un tam pievienoto informāciju un 2024. gada 29. februārī pieprasīja sniegt papildu informāciju (vēstule Nr. 11.4/AP/2406/2024), lai veiktu ietekmes sākotnējo izvērtējumu un pieņemtu lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu. Ierosinātāja ar 2024. gada 13. marta vēstuli Nr. 24/10 (turpmāk – 13.03.2024. vēstule), informēja Dienestu, ka Iesniegumā iesniegtā informācija ir pietiekama, lai kompetentā institūcija spētu pieņemt lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūras piemērošanas nepieciešamību pieteikumā aprakstītajai paredzētajai darbībai, balstoties uz likumā “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) novērtētajiem kritērijiem.
2. Dienests, izvērtējot 31.01.2024. iesniegumu un 13.03.2024. vēstuli (turpmāk kopā saukts - Iesniegums), secināja, ka Ierosinātājas Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1) un 4) punktam un šī likuma 1. pielikuma 14. punktam “Bīstamo atkritumu apglabāšanas vietas, kā arī to sadedzināšanas un ķīmiskās pārstrādes iekārtas”, kad ietekmes uz vidi novērtējums nepieciešams, un 2024. gada 25. martā

(vēstule Nr. 2.3/AP/3464/2024)¹, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 6. panta pirmo daļu, pārsūtīja Ierosinātājas Iesniegumu Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk - Birojs).

3. Ierosinātājai esošās piesārņojošās darbības veikšanai 2016. gada 17. novembrī izsniegta A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. JE16IA0002² (turpmāk - Atļauja).
4. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam:
 - 4.1. Paredzētās darbības ietvaros paredzēta dažādu saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumiem Nr. 302 "*Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus*" klasificētajai atkritumu grupai "*Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu un ūdensapgādes saimniecības atkritumi*" atbilstošu bīstamu un bīstamas vielas nesaturošu atkritumu³ pārstrāde gazifikācijas iekārtā. Plānotais atkritumu pārstrādes apjoms ir 12 000 t/gadā. Prognozēts, ka gazifikācijas procesā veidosies ap 9 000 t/gadā sintēzes gāzes, kā arī atkritumi ar kodu 190102 – *Smagās pelnu frakcijas un izdedži, kuri neatbilst 190111 klasei*, smalkie gāzu attīrīšanas filtru pelni, un vitrificēti (pārstikloti) pelni ~500 - 1 500 t/gadā u.c. atkritumi. Atkritumu gazifikācijas procesā veidojošās deggāze (sintēzes gāze) tiks sadedzināta energoblokā. Gazifikācijas iekārtas plānotā siltuma ražošanas jauda ir 3,8 MW un elektroenerģijas ražošanas jauda 2,5 MW. Paredzēto darbību paredzēts īstenot divās kārtās: pirmajā kārtā uzstādīt iekārtas, bet otrajā kārtā pēc ieregulēšanas un optimizācijas darbiem, palielinot iekārtas jaudu divas reizes.
 - 4.2. Gazifikācijas process ir nosacīti sadalīts divās zonās - reaktora apakšējā daļā (zonā) notiek zemas temperatūras (500 °C - 800 °C) gazifikācijas process un reaktora augšējā daļā augstas temperatūras (1 200 °C) gazifikācija. Process notiek nelielā virsspiedienā. Iekārtas sākotnējā uzsildīšana notiek ar karstu gaisu, kuru silda izmantojot elektroenerģiju. Koģenerācijas procesā saražoto siltumu paredzēts izmantot uzņēmuma vajadzību nodrošināšanai.
5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu "*Ozols*"⁴ tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija (Natura 2000), dabas liegums "*Zebrus un Svētes ezers*", atrodas aptuveni 12 km attālumā uz R no Darbības vietas.
6. Darbības vieta atrodas Bērzes upes baseina apgabalā. Apmēram 1 km attālumā no Darbības vietas atrodas Gardenes upe.
7. Atbilstoši Dobeles novada Teritorijas plānojuma grozījumi 2013. - 2025. gadam⁵ (turpmāk -teritorijas plānojums) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem Darbības vieta atrodas Tehniskās apbūves teritorija (TA). Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā ap bīstamo atkritumu apglabāšanas poligonu "*Gardene*" noteikta 100 m aizsargjosla. Atbilstoši Valsts zemes dienesta datu publicēšanas un e-pakalpojumu portālā kadastrs.lv⁶ publicētajai informācijai Gardenes ciema robeža atrodas ~ 2 km attālumā no Darbības vietas, bet attālums līdz Dobeles pilsētas robežai ir ~ 5 km.

¹ Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/987.

² Atļauja pieejama: <https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/a-un-b-atlaujas/>

³ Gazifikācijas iekārtā plānots pārstrādāt Iesniegumā norādītos atkritumu klases: atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri satur bīstamas vielas (kods 191211), jaukti atkritumi, kuru sastāvā ir vismaz viens bīstamo atkritumu veids (kods 190204), cieti degoši atkritumi, kuri satur bīstamas vielas (kods: 190209), notekūdeņu vietējās attīrīšanas nogulsnes, kuras satur bīstamas vielas (kods 191105), jaukti atkritumi, kuri nesatur bīstamos atkritumus (kods 190203), atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei (kods 191212), koksne, kas satur bīstamas vielas (kods: 191206).

⁴ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/pub>, skatīta 16.05.2024.

⁵ Tīmekļvietne https://geolativija.lv/geo/tapis#document_8591#nozoom (skatīta 16.05.2024.)

⁶ Tīmekļvietne www.kadastrs.lv (skatīta 16.05.2024.)

8. Ministru kabineta 2011. gada 24. maija noteikumu Nr. 401 *“Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 401) 2.1. punkta noteic, ka noteikumi attiecas uz stacionārām vai mobilām tehniskām iekārtām vai aprīkojumiem, kas paredzēti atkritumu termiskai pārstrādei ar sadedzināšanā iegūtās siltumenerģijas reģenerāciju vai bez tās, atkritumus oksidējot, kā arī citiem atkritumu termiskās pārstrādes veidiem (tai skaitā pirolīzi, gazifikāciju, plazmas procesiem), ja pēc pārstrādes radušās vielas pēc tam tiek sadedzinātas (atkritumu sadedzināšanas iekārta). Ja atkritumi tiek sadedzināti tā, ka iekārtas galvenā funkcija nav enerģijas vai produktu ieguve, bet atkritumu termiskā apstrāde, iekārtu uzskata par atkritumu sadedzināšanas iekārtu. Ar Noteikumiem Nr. 401 tiek pārņemtas Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) *par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole)* prasības, tai skaitā I nodaļas 3. panta 40. punkts: *“atkritumu sadedzināšanas iekārta”* ir jebkura stacionāra vai mobila tehniska ierīce un iekārta, kas paredzēta atkritumu termiskai pārstrādei ar sadedzināšanā iegūtās siltumenerģijas reģenerāciju vai bez tās, veicot atkritumu sadedzināšanu oksidējot, kā arī ar citiem termiskās apstrādes procesiem, piemēram, pirolīzi, gazificēšanu vai plazmas procesu, ja šādā apstrādē radušās vielas pēc tam sadedzina. Ņemot vērā Ierosinātās Paredzēto darbību un minētajās tiesību normās noteikto, Ierosinātās Paredzētā darbība klasificējama kā sadedzināšanas iekārta, uz kuru attiecināmi Noteikumi Nr. 401.
9. Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka *“ietekmes novērtējums nepieciešams paredzētajām darbībām, kuras ir saistītas ar šā likuma 1. pielikumā minētajiem objektiem”*. Konkrētajā gadījumā Birojs secina:
- 9.1. Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir nepieciešams paredzētajām darbībām, kuras ir saistītas ar šā likuma 1. pielikumā minētajiem objektiem;
- 9.2. Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 1. pielikuma 14. punktam *“Bīstamo atkritumu apglabāšanas vietas, kā arī to sadedzināšanas un ķīmiskās pārstrādes iekārtas”*, tādēļ ietekmes uz vidi novērtējuma veikšana ir obligāta;
- 9.3. Novērtējuma likuma 7. pants paredz, ka paredzēto darbību, kas minēta šī likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā, ierosinātais piesaka Birojam, iesniedzot rakstveida iesniegumu, bet šā likuma 14.¹ panta 1.¹ daļa paredz, ka Birojs par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu izdod lēmumu.
10. Ņemot vērā minēto, kā arī vadoties no Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumiem, Birojs konstatē, ka izdodams lēmums par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu. Ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku, plānoto apjomu un mērogu (būtību), kā arī Darbības vietu, nosakāms, ka organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, *“ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātais vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātais minēto paziņojumu ievietošanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība”*. Birojs vērš Ierosinātās uzmanību, ka Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 *“Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) 25. punkts noteic, ka *“...paziņojumā par sākotnējo apspriešanu papildus norāda sākotnējās sanāksmes norises vietu un laiku, kā arī informāciju par*

pieslēgšanos sanāksmei tiešsaistē. Ierosinātājs sākotnējo sanāksmi rīko hibrīdformā (sanāksme, kur daļa tās dalībnieku var atrasties klātienē (parasti – sanāksmju telpā), bet pārējie var pieslēgties attālināti), lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības pārstāvju dalību gan klātienē, gan neklātienē formā, ne agrāk kā 10 dienas pēc publikācijas pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā. Ierosinātājs nodrošina sanāksmei atbilstošu tehnisko nodrošinājumu.”.

11. Novērtējuma likuma 16. panta pirmā daļa paredz, ka pēc ierosinātāja rakstveida pieprasījuma kompetentā institūcija, kas konkrētajā gadījumā ir Birojs, izstrādā un nosūta ierosinātajam programmu, kas ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Noteikumu Nr. 18 29. punkts noteic, ka paredzētās darbības ierosinātājs rakstisku pieprasījumu par programmas izstrādāšanu iesniedz Birojā ne agrāk, kā pēc paziņojuma par sākotnējo apspriešanu publicēšanas atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktam.

Izvērtētā dokumentācija:

Ierosinātājas 2024. gada 31. janvāra iesniegums “Sākotnējo izvērtējumu iesniegumi” informācijas sistēmā “TULPE”, Ierosinātājas 2024. gada 13. marta vēstule Nr. 24/10, Dienesta 2024. gada 29. februāra vēstule Nr. 11.4/AP/2406/2024 un 2024. gada 25. martā vēstule Nr. 2.3/AP/3464/2024.

Lēmums:

Piemērot AS “BAO”, reģistrācijas Nr. 40003320069, paredzētajai darbībai – atkritumu (bīstamo un atkritumu, kuri nesatur bīstamas vielas) pārstrādei gazifikācijas iekārtā “Gardenes bīstamo atkritumu novietnē” (zemes vienības kadastra apzīmējums 4646 001 0005), Auru pagastā, Dobeles novadā – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.¹ panta 1.¹ daļa, 15. pants, 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 14. punkts.

Lēmuma apstrīdēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14.¹ panta otrajai daļai un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189. panta pirmajai daļai šo Biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189. panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (juridiskā persona — pēc juridiskās adreses). Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Vineta Maskava,
vineta.maskava@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts arī:

1. Dobeles novada pašvaldībai, E. Adresē;
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, E. Adresē.